

השאלה המרכזית- היכן יש חפיפה והיכן מתקיים קונפליקט בין היותה המדינה יהודית להיותה דמוקרטית?

מסר:

מתודה ראשונה:השראה

קוראים יחד את מגילת העצמאות, ומנחים את הקבוצה לשים לב מתי התוכן נוגע ליהדות ומתי לדמוקרטיה.
הערה למדירכ.ה: לשלוח לוואטצאפ השכבתי את מגילת העצמאות/ בזום לשתף מסך עם הקבוצה עם המסמך.
על החניכים/ות להחליט: האם המשפט נוגע לנושא היהודי או לדמוקרטי או אם שני העקרונות קיימים במשפט ולהסביר את עמדתם.ן.

לאחר מכן נשאל:

- האם המדינה המדוברת במגילת העצמאות היא יותר יהודית או יותר דמוקרטית?
- האם מי שניסח את המגילה חשב על האיזון הזה בניסוח? מדוע?

הערות למדריכ.ה: חשוב לקרוא את מגילת העצמאות לפני הפעילות ולסמן מתי מתייחסים לעיקרון דמוקרטי ומתי ליהודי ומתי יש חפיפה. מומלץ לקרוא על כתיבת המגילה, ובכך להבין לעומק את המשמעויות של הדברים ולהסביר טוב יותר לחניכים/ות.

יש לשים לב למקומות בהם נראה שמצביעים על עיקרון אחד אך מובלעים בהם גם רמזים לעיקרון השני. למשל, הפסקה המדברת על הצהרת בלפור: ככל הנראה, החניכים/ות ישייכו אותה לעיקרון ה"יהודי", אך האמירה "...ולזכות העם היהודי להקים מחדש את ביתו הלאומי" רומזת גם לעיקרון הדמוקרטי של הזכות להגדרה עצמית. כנ"ל הפסקה שמתייחסת לשואה, אך גם מציינת את המדינה כ"אומה שוות זכויות בתוך משפחת העמים".

יש לאתגר את החניכים/ות ולהקשות עליהם.ן בבחירת הצד, ולנסות להראות את הדואליות בין הערכים "יהודי" ו"דמוקרטי" שמובלעת כמעט בכל חלק במגילה.

זמן: 25 דקות | נספחים: מגילת העצמאות | ציוד: אין |

מתודה שנייה: יצוג

המדריכה שולחת בווצאפ הקבוצתי 4 שלטים שונים (ניתן לרשום אותם על דף או לשלוח להם בנקודות)

שלט 1 (מדינה יהודית ≠ מדינה דמוקרטית): לא ניתן לשלב בין מדינה יהודית לבין מדינה דמוקרטית.

שלט 2 (מדינה יהודית < מדינה דמוקרטית): ניתן לשלב בין מדינה יהודית ודמוקרטית כאשר הערכים היהודיים הם המרכזיים.

שלט 3 (מדינה יהודית > מדינה דמוקרטית): ניתן לשלב בין מדינה יהודית ודמוקרטית כאשר הערכים הדמוקרטיים הם המרכזיים.

שלט 4 (מדינה יהודית = מדינה דמוקרטית): ניתן לשלב בין מדינה יהודית לבין מדינה דמוקרטית בצורה מאוזנת.

מבקשים מהחניכים/ות לבחור בשלט שמשקף את דעתם. בנושא . אם אחד השלטים לא נבחר בידי אף חניכה, מבקשים מכמה חניכים/ות לייצג את העמדה על אף שאינם מסכימים עמה.

נקודות לדיון:

- האם לדעתכם יכולה מדינת ישראל להיות גם יהודית וגם דמוקרטית?
 - באילו תחומים יכול להיות שילוב של שני הערכים?
 - באילו תחומים לא יכול להיות שילוב של שני הערכים?
 - במה מתבטא אופייה היהודי של המדינה?
 - במה מתבטא אופייה הדמוקרטי של המדינה?
 - האם אפשר לוותר על היות מדינת ישראל מדינה יהודית? מדוע?
 - האם אפשר לוותר על היות מדינת ישראל מדינה דמוקרטית? מדוע?
 - האם מדינת ישראל תוכל להיות מדינה יהודית ללא רוב יהודי? האם תוכל להיות מדינה דמוקרטית ללא רוב יהודי?
 - מהן, לדעתכם, הציפיות של אזרחי ישראל שאינם יהודים לגבי אופייה של המדינה?
 - אילו ערכים מנחים אתכם בקביעת עמדותיכם בשאלות אלה?
 - אילו טיעונים חדשים שמעתם במהלך הדיון?
 - האם חל שינוי בעמדתכם בעקבות הדיון?
- זמן: 25 דקות | נספחים: | ציוד:

